

Yönetim Yazıları 32

Özgür ŞİMŞEK Yönetim Danışmanlık & Vergi Hizmetleri | CFO, YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR

NAKİT AKIŞINA DESTEK OLARAK FİNANSAL YENİDEN YAPILANDIRMA

Pandemiden bu yana yaşanan mali krizin, şirketlerin nakit akışları üzerinde olumsuz etkileri devam etmektedir. Toplam talepte ve üretimde ihracatın payının düşmesi, kur artışlarının faiz oranlarından düşük seyretmesi ve belirsizlik, firmaların maliyetlerini ve gelirlerini tahmin etmeyi oldukça güçleştirmektedir. Özellikle yatırım yapan firmaların uzun vadeli krediye veya planlanan üretim hacmine ulaşamamaları nakit akışında dengesizliklere neden olmaktadır.

Nakit akışını çeşitli nedenlerle kontrol edemeyen firmalar kısa vadeli borçlarla ve beklemediklerinden yüksek faiz maliyetleri ile faaliyetlerini yürütmeye çalışmaktadır. Ancak kısa vadeli ve yüksek maliyetli borçlanmalar kartopu etkisi ile mali durumlarını daha da bozmakta, finans kuruluşlarındaki limitlerinin tükenmesi ile de hareket edemez hale gelmektedirler.

Mahkeme kanalıyla hukuki güvence sağlayan konkordato müessesesi ve finans kuruluşları ile yeniden anlaşmaya dayanan Finansal Yeniden Yapılandırma müessesesi nakit akımı bozulan firmalar için bir çıkış yolu olarak görülmektedir.

I. KONKORDATO

Sistemimizde bu tür nakit akış zorluğuna giren firmalar için geliştirilen müesseselerin en bilineni Konkordatodur.

Konkordato, borçlarını vadesinde ödeyemeyen veya ödeme tehlikesi altında bulunan bir borçlunun; alacaklılarıyla mahkeme gözetiminde anlaşarak borçlarını belirli bir plan dâhilinde yeniden yapılandırmasını sağlayan hukuki müessesedir. Temel amacı, borçlunun faaliyetlerini sürdürmesini sağlamak ve alacaklıların da

iflasa kıyasla daha iyi bir tahsil imkânına kavuşmasını temin etmektir. Konkordato, İcra ve İflas Kanunu'nda düzenlenmiştir.

Konkordatoda finansal kuruluşlar dahil tüm alacaklılar ile anlaşma hedeflenmiştir.

II. FİNANSAL YENİDEN YAPILANDIRMA

Türkiye'de İstanbul Yaklaşımı olarak bilinen Finansal Yeniden Yapılandırma (FYY) programı 2019 yılından itibaren uygulanmaya başlamıştır.

Bankacılık Kanunu'na eklenen Geçici 32'nci madde ile; Türkiye'deki finansal kuruluşlarla kredi ilişkisindeki borçluların, kredi borçlarının çerçeve anlaşma ve sözleşmeleri kapsamında yeniden yapılandırılması imkanı tanınmıştır. Süreli olarak getirilen düzenleme, Cumhurbaşkanı Kararı ile 28/12/2025 tarihinden itibaren iki yıl daha uzatılmıştır.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından çıkarılan yönetmeliğe göre hazırlanan Çerçeve Anlaşmalar kapsamında borçlular, kullandıkları kredilere ilişkin olarak,

Geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve

İstihdama katkıda bulunmaya devam etmelerine,

imkân verilmesini sağlamak amacıyla yeniden yapılandırmaya tabi tutulabilmektedir.

Finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınacak borçluların mali durumlarının tespit edilmesi ve bu kapsamda borçlarının yeniden yapılandırılması sonucunda borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanacağına kanaat getirilmesi şarttır.

Bu kapsamda finansal yeniden yapılandırmalarda;

Kredilerin vadelerini uzatmak ve veya kredileri yenilemek, ilave kredi vermek,

Anapara, faiz, temerrüt faizi, gecikme cezaları ve kâr payları ile kredi ilişkisinden doğan diğer her türlü alacağı indirmek veya bunlardan vazgeçmek, teminat azaltmak,

gibi finansal yapılandırma yöntemlerinden yararlanabilirler.

Ayrıca bu kapsamında yapılan sözleşmeler ve işlemler için damga vergisi ve harçlar gibi bazı vergi istisnaları da bulunmaktadır.

FYY dan finansal borçları yeniden yapılandırılınca piyasa borçlarını ödeyebilecek ve faaliyetlerine devam edebilecek şirketlerin faydalanması uygundur. FYY ile satıcı borçları vb ötelenmez.

Gerekli nitelikleri taşıyan borçlular; en yüksek 3 alacaklı kuruluştan birine başvuruda bulunabilir. Usulüne uygun bir şekilde başvuruda bulunulması ve başvurunun ilgili Alacaklı Kuruluşlar ile paylaşılması akabinde lider bankanın başvuruyu kabul etmesi ve yapılacak oylamada Alacaklı Kuruluşların alacak toplamı üzerinden 2/3 çoğunluk sağlanması ile durumun korunması süreci başlar.

Başvuru tarihinden itibaren en fazla 90 gün içinde yeniden yapılandırma kararını oluşturamadığı takdirde süreç sona erer veya bu süre 90 gün daha uzatılabilir.

Gerek duyulması halinde borçluya ek kredi sağlanabilir.

Bağımsız kuruluşlarca yapılacak fizibilite raporuna dayanarak borçlunun borçları ödemesiz dönemini de içerebilecek orta ve uzun vadede yeniden yapılandırılabilir.

III. DEĞERLENDİRME

Konkordatoda tüm borçlar için koruma alınırken, FYY'da sadece anlaşmaya taraf olan finansal kuruluşlara olan borçlar için durumun korunması yapılır ve yeniden yapılandırılır.

Finansal olarak zor durumda olan firmaların birçoğu gerekli analizleri yapmadan finansal koruma amaçlı konkordatoya yönelmektedir. Konkordato piyasa borçları dahil tüm borçlar kapsama alan bir koruma müessesesi olsa da atanacak kişilerin kontrolünde ticari faaliyetler sürdürülmeye çalışılmakta, piyasa algısı ile şirketlerin güvenilirliklerini tartışmalı hale getirebilmektedir.

Dolayısıyla faaliyet döngüsüne ve nakit akışına da uygun olacak şekilde finansal borçlarını bir süre erteleyerek piyasa borçlarını ödeyebilecek veya yönetebilecek olan firmaların FYY başvurusu yapması ve FYY anlaşması istemesi yerinde olacaktır.

Konkordato sürecine başlamış olan firmalarında FYY başvurusu yapması mümkündür, FYY'nin kabulü ile Konkordato korumasından çıkılabilir.

FYY başvurusundan beklediği sonucu alamayan firmaların konkordato başvurusunda bulunmasının önünde engel yoktur.

Nakit akışında güçlük yaşayan firmaların, konkordato ve FYY konusunda artıları eksileri analiz ederek kendi mali yapıları ve fiili durumlarına uygun olan doğru tercihle hareket etmeleri önemlidir.

Saygılarımızla...